

AUSTEBYGD BARNEHAGE

Lokal årsplan

2014 - 2015

INNHALDSLISTE

Visjon for Austebygd barnehage og Austebygd skule	s. 3
Mål for arbeidet vårt.....	s. 3 - 4
Personalgruppa	s. 4
Barnegruppa	s. 5
Primærkontakt.....	s. 5-6
Dagsrytme.....	s. 6
Faste ting som skjer.....	s. 6 - 7
Tider	s. 7
Matordning.....	s. 7
Kvardagsaktivitetar.....	s. 8
Sosialt samspel / -kompetanse.....	s. 8 - 9
Språkleg kompetanse.....	s. 9-10
Læring.....	s.10
Leik.....	s.11
Samlingstund.....	s.11
«Gymmen».....	s.12
Barnehagen som ein kulturarena.....	s.12
Fødselsdagsfeiring.....	s.13
Aktivitetar og samarbeid med skulen.....	s.13
Barn sin medverknad.....	s.14
Overgang barnehage – skule.....	s.14
Møter i barnehagen.....	s.15
Planlegging, dokumentasjon og vurdering.....	s.16
MI – i barnehagen.....	s.17
Fagområda og MI.....	s.17
Fagområda – progresjon ut frå alder.....	s.18 - 19
Tema for året.....	s. 20 - 21

Felles visjon for Austebygd skule og barnehage:

ME BRYR OSS!

Pedagogisk ståstad:

- alle skal kjenna seg sett og høyr i kvardagen
- tilretteleggja for gode opplevingar i eit trygt og inkluderande fellesskap
- eit læringsmiljø prega av engasjement, kvalitet og klare forventningar
- fokus på at kvar enkelt skal oppleva meistring – fagleg og sosialt
- vektleggja dialog og samarbeid på alle plan

MÅLA FOR ARBEIDET VÅRT - PEDAGOGISK PLATTFORM

Alt arbeid i barnehagen er regulert av «Lov om barnehagar».

Føremålsparagrafen i barnehageloven §1 seier m.a:

Barnehagen skal gje barn under opplæringspliktig alder gode utviklings- og aktivitetsmuligheiter i nær forståing og samarbeid med borna sin heim.

Barnehagen skal hjelpe til med å gje borna oppseding i samsvar med dei kristne grunnverdiane.

Med grunnlag i barnehagelova, rammeplanen og den pedagogiske plattformen har me som hovudmålsetjing for arbeidet vårt:

Å skapa trygge menneske med tru på seg sjølv og evnene sine - og hjelpe dei til å utvikla evna til omsorg for andre.

I tillegg til barnehagelova har me «Rammeplan for barnehagar». Det er ei forskrift som gjev retningslinjer for det tilbodet me skal gje borna. Rammeplanen gjev oss forpliktande mål og den set krav til kvalitet i det pedagogiske arbeidet. Den gjev også krav om sju ulike fagområde som me skal innom kvart år. Fagområda er:

- kommunikasjon, språk og tekst
- kropp, rørsle og helse
- kunst, kultur og kreativitet
- natur, miljø og teknikk
- etikk, religion og filosofi
- nærmiljø og samfunn
- antal, rom og form

Rammeplanen legg vekt på læring gjennom leik, sosialt samspel og at borna får utvikla basiskompetanse.

Gjennom årsplanen har me formulert måla våre som så skal synleggjera ei pedagogisk plattform. I vårt arbeid har me ei plattform der me brukar litt frå dei ulike pedagogiske retningane - vekstpedagogikk, dialogpedagogikk og dialektisk relasjonsteori.

Desse pedagogiske retningane vektlegg m.a:

- eit positivt barnesyn
- utviklinga av evne til kommunikasjon, ansvar og innleving
- at barn og vaksne er likeverdige, men den vaksne styrer innhaldet i samspelet slik at borna får eit godt utbyte.
- at den vaksne skal vera open og akseptierende og ta borna på alvor i alle situasjonar
- at borna treng stadfesting på kven dei er og kva dei kan

I barnehagen går oppseding og undervisning over i kvarandre.

Oppsedinga er også meir fokusert på verdiar, normer og personlegdomsutvikling.

Det som sterkest påverkar oppsedinga i barnehagen er det me kallar modell-læring; dvs. den læringa som føregår i det daglege, gjennom måten personalet samspelear med kvarandre og borna på, kva dei gjer og ikkje gjer, korleis dei gjer det....

Det er difor viktig at me vaksne i barnehagen viser at me tek omsyn til kvarandre og har omsorg for kvarandre. Me treng ikkje alltid vera einige, men me må lytta til kvarandre og respektera kvarandre. I det daglege arbeidet er det viktig at me vaksne har ei felles forståing for kva me skal leggja vekt på og korleis me opptre i dei ulike situasjonane saman med borna.

Personalgruppa:

Torunn Tolleshaug Hovden	styrar
Vigdis Villanger	inspektør
Ann Veronika Kaland	pedagogisk leiar
Iren Vestheim Johansen	barnehagelærer (ped.leiar onsdag)
Sissel Soltveit	barne- og ungdomsarbeidar
Janne Marie Rath	barne- og ungdomsarbeidar
Veslava Romanovskaja	fagarbeidar
Marit Tvedt Ervik	barne- og ungdomsarbeidar
Dagrun Skauge Mjøs (3 dg/v)	reinholdar
Felles reinhalder med skulen (2 dg/v)	
Yngve Kaarstad	vaktmeister

Barnegruppa:

Dette året har me ei utvida avdeling i barnehagen. For at oppstart skal bli best mogleg, har me valgt å dele inn i to mindre grupper for ein periode. Dette gjer at det blir tryggare for dei minste borna, og det er ikkje så mange hensyn å ta for dei eldste. Larvane har fått ein koseleg krok på kjøkkenet, medan flittige maur har barnehageromma. Etter kvart som borna er trygge vil me evaluera om ein bør gjera endringar for å kunna tilby ein best mogleg kvardag for borna.

Larvane:

7 barn

Flittige maur:

16 barn

PRIMÆRKONTAKT

Kva er ein primærkontakt?

- Ein primærkontakt er ein kontaktperson for borna og foreldra . Denne har m.a. som oppgåve å observera og følgja opp ei gruppe born. Ved å dela barnegruppa mellom oss, sikrar me slik at alle borna blir sett.

I oppstarten og tilvenningsperioden er primærkontakten spesielt viktig. I denne tida prøver me difor å la borna få mykje tid saman med primærkontakten sin. Slik håpar me å kunna gje barnet ei gradvis tilnærming til barnehagen og verta kjend med dei andre borna og dei vaksne.

-Primærkontakten skal i løpet av dagen, inne og ute, ha positiv kontakt med sine primærborn. Vedkomande skal stå for tryggleik og nærleik, og hjelpa barnet til å fungera saman med dei andre i barnehagen. Me skal også syta for god kontakt med foreldra.

-Primærkontakten vil, i vår barnehage, også arbeida saman med denne gruppa når det gjeld målarka og observasjonar for samspel.

-Kontakt-arket ” LITT OM MEG SJØLV” vil også fungera som eit positivt samtale/kontaktledd mellom barn/foreldre og primærkontakten eller ein annan av dei vaksne. Med dette arket kan me då sitja saman med barnet/borna og sjå på bileta og dei vil kunna visa og fortelja. Det vil bety mykje for barnet si sjølvkjensle å ha sitt eige kontaktark å visa og fortelja om her i barnehagen. Dette vil særleg vera med å gjera tilvenningstida lettare.

DAGSRYTME

Kl. 7.00/7.15 Barnehagen opnar for dei som har avtalt "tidleg-opning"

kl. 7.30 God morgon - barnehagen opnar for alle
Frukost for dei som vil ha det.

I tida fram mot samlingstund og formiddagsmat, har me frileik, aktivitet, gruppe, gymsal, tur.

kl. 10.30 Rydding og samlingstund

kl. 11.00 Formiddagsmat

kl. 12.00 Uteleik

kl. 14.30 Frukt, youghurt eller matpakke for dei som ynskjer det.

Etter frukt leikar me oss ute eller inne.

kl. 16.30 Takk for i dag - barnehagen stengjer.

FASTE TING SOM SKJER

Smørjemåltid: Det er smørjemåltid kvar dag. Til vanleg lagar me formiddagsmat med skiver og sunt pålegg, men ein gong i veka lagar me rundstykke eller varm mat. Borna får vere med å hjelpe til når me lager mat, nokre gongar heile gruppa medan andre gongar berre nokre få born. Det vil variere kor mykje dei kan hjelpe, alt etter kva som skal serverast. Det er stor meistringsglede når me roser borna for å ha laga mat til resten av gruppa.

Turdag: Alle borna har ein turdag i veka. Ein har så langt valgt å gå kvar sine dagar for Larvane og Flittige maur. På turdagane har borna seg sin eigen sekk med matpakke, flaske med vatn, kopp og sitjeunderlag, og personalet har med mjølk, kakao, suppe, o.l. Av og til har me bål eller tenner opp grillen, og kosar oss då gjerne med litt mat som me lagar ute.

Gymsal: Me har mulighet til å bruka gymsalen fleire av dagane i veka. Larvane har eigne tider, noko som gjer at det vert ei tryggare og betre oppleving for dei. Flittige maur vil dei fleste gongane gå samla, men sidan gymsalen er ein del ledig kan vi gå inn med mindre grupper også. Når me er i gymsalen, har me noko vaksenstyrt aktivitet, og litt av tida styrer borna sjølve. Borna er glade i å leika, så dei er godt motiverte for det me gjer.

Samlingstund: Me har samling alle dagar. Dei dagane me er på tur, har me av og til ei lita samling i skogen også. I samling syng me mykje, me les, leikar enkle leikar, brukar instrument, borna fortel om ting dei har opplevd, me lyttar til kvarandre og me tar opp ting som skal skje. På leikedagane får dei visa kva dei har med.

Tema: I samband med dei ulike tema som me har, vert det ein del formingsaktivitetar. Det varierer litt kva dagar me brukar til dette. Nokre gongar jobbar me litt på formiddag, me brukar grupper og gjerne ettermiddagane inne og ute. Me brukar ting me finn i naturen, limer, klipper, malar o.a. I samlingstunda snakkar me om temaet, eller ting kring dette.

Lesegruppe: 5. og 6. årstrinn les bøker for barnehageborna i mindre grupper.

Førskulegruppa: Førskulegruppa startar opp i september, og er annakvar veke. Dette er meint å vera ei enkel førebuing til skulestart, og å skapa ei positiv forventning til skulen. Me kjem til å øva på konsentrasjon, litt bokstavar, begrepsforståing, form og fargar, venta på tur, lytta til andre, spela spel og mykje meir. Dette året bruker vi eit ferdig utarbeidd aktivitetshefte som heiter trampoline. Det er veldig kjekt å ha ei eigen bok å arbeide i. Vi jobber litt i boka kvar gong, men har alltid noko aktivitet i tillegg.

Det å vera stor nok til å gå på førskulegruppa er noko borna ser fram til, det skal difor vera slik at dei får lov til litt andre ting enn dei som er yngre. Det kan til dømes vera ein tur utanom faste tur dagar, laga kalendar i julegåve og eiga avslutning før sommarferien.

TIDER

Borna bør vera i barnehagen seinast kl 9.30 dersom dei skal få fullt utbytte av tilbodet. Kjem borna av ulike grunnar seinare, så gje beskjed i barnehagen om dette. Dersom barnehagen skal på tur eller andre utflukter, og me må gå tidleg/kjem att seint, så vil dette stå på månadsplanen.

MATORDNING

Det er smørjemåltid i barnehagen kvar dag. Men når borna er på utedag, tek dei med seg mat heimanfrå. Borna får mjølk og frukt i barnehagen. Dersom de ynskjer at borna skal eta litt mat i samband med fruktmåltidet, kan dei ha med yoghurt eller litt mat i ein matboks. Foreldra betalar ein månadleg sum for mjølk, frukt og smørje-/varmt måltid.

Matpengesatsane er dei same for alle barnehagane i kommunen, og vert indeksregulert kvar år. For ein 5-dagars plass ligg dei no på i overkant av 300 kr. pr. måned. Matpengane vert innkrevd på same bankgiro som den vanlege foreldrebetalinga.

KVARDAGSAKTIVITETAR

Kvardagsaktivitetane toalett/handvask, garderobe, måltid, rydding og samlingstund kjem att kvar dag og skapar tryggleik for barn og vaksne.

Overordna mål med desse kvardagsaktivitetane er at:

- borna skal læra å visa ansvar, omsorg og respekt for kvarandre.
- borna skal læra ferdigheiter som er knytta til ulike situasjonar.

Ved kvardagsaktivitetane skal borna:

- læra seg å venta på tur
- læra reinsemd
- læra å sitja roleg ved bordet til måltidet er slutt
- læra å ikkje søla med maten
- ta i bruk og læra ulike ord/begrep om bestikk/servise og namn på ulike matvarer
- bruka vanleg stemme (ikkje ropa)
- læra å hengja kleda sine på plass
- kle på og av seg sjølv
- læra å vurdera kva klede me brukar ved dei ulike årstidene
- læra å rydda opp etter seg
- læra korleis ulike gjenstander skal handsamast
- læra å hjelpa andre

Omsyn til barnet sine føresetnader og utviklings-stadium og må heile tida liggja til grunn. Me gjev borna delmål, små oppgåver som dei meistrar og oppmuntring etterkvart.

Det at barnet får oppleve meistring av situasjonar og aktiviteter, er med å utvikla barnet si sjølvkjensle (t.d. oppgåva som ordensjef).

På denne måten legg me også tilrette i barnehagekvardagen elles for oppgåver som borna kan ha medansvar for og som dei meistrar. Gjennom kvardagsaktivitetane er det også mange situasjonar der borna har høve til å hjelpa kvarandre. Dette gjeld særleg for større barn, men og for jamnaldringar.

SOSIALT SAMSPEL / -KOMPETANSE

Barnehagen legg stor vekt på arbeidet med SOSIAL KOMPETANSE.

I det praktiske arbeidet brukar me i tillegg til **POSITIVE hjarte, MÅLARK for sosialt samspel** med dei eldste borna.

Positive hjarte.

Nokre gonger i året får borna heim ein fint papirhjarte, der personalet har skrive ned konkrete og positive tilbakemeldingar om barnet – noko barnet er flink til. Det kan vera noko fint barnet har sagt, eller noko fint det har gjort for andre. Målet er å styrka den positive handlinga.

Målark for sosialt samspel.

Her tek me utgangspunkt i eit konkret målark om gongen. Me har fokus på dei punkta som står på målarket, og arbeider oss gjennom dette til alle måla er nådd. Borna skal m.a. læra å helsa, læra å følgja reglar for god bordskikk og vanleg ”folkeskikk” elles, vera greie med kvarandre - og kunna visa omsorg og bry seg om andre.

Sosielt samspel i barnehagen

	Ja, dette kan eg!	Eg er på god veg	Eg må arbeida meir
1. Hengja klærne mine på knaggen (eventuelt be om hjelp)			
2. Stilla skoane mine fint opp			
3. Begynna å kle på meg <i>med ein gong</i> - når me skal ut			
4. Kle på meg sjølv			
5. Stå fint og venta med døra - til eg får lov å gå ut			

Så langt har me utarbeidd desse målarka:

- 1 målark for sosielt samspel / Generelt
- 1 ark med mål for sosielt samspel / Måltid
- 1 ark med mål for sosielt samspel / Samlingstund
- 1 ark med mål for sosielt samspel / Garderoben
- 1 Målark / Oppsummering
- Kvart målark er delt opp i fleire delmål.

-Belønning for oppnådd mål er sjølv sagt mykje ros når borna viser at dei kan bruka det ein har arbeidd med i kvardagen, og klistremerke og stjerner på arka.

-Primærkontakten har ansvar for kvar si gruppe barn, slik at dei kan følgja opp og samtala med barnet korleis det går med måloppnåinga. Me har samtale med eit barn om gongen, og legg vekt på at barnet sjølv skal få fortelja korleis det går. I desse samtalanane kan barnet også få fortelja korleis det har det i barnehagen, om det er noko ein ynskjer meir eller mindre av, kanskje nye idear til kva som kan gjerast eller opplevast.

-Målarka står i permen til kvart einskild barn. I denne permen samler me også ulike arbeid som borna har laga og som dei vil ta vare på. I tillegg set me av og til inn bilete frå ulike situasjonar. Foreldra har tilgang på permen til sitt barn. Me sender også heim dei aktuelle målarka som borna jobbar med slik at foreldra kan følgja desse opp heime.

-Med jevne «drypp» brukar me også bøker som handler om gode relasjonar til høgtlesing i samlingstunda. Dette er t.d. «Karsten og Petra-bøker, Albert Åberg-bøker», «Bella og Gustav –forteljingar, «Albin»-bøker m.fl.

-Det er viktig for oss å ta borna på alvor, og å støtte opp om deira meningar og følelsar. Me ynskjer å oppmuntra til å gje uttrykk for tankar og meningar, og at dei kan få sjå at deira tankar og idear vert brukt i det me gjer i barnehagen.

SPRÅKLEG KOMPETANSE

I småbarnsalder legg ein grunnlaget for språkutviklinga, også når det gjeld seinare skriftspråk og leseforståing. Me ynskjer difor å vera bevisst på at me er språklege førebilete, og vil gje borna varierte og positive erfaringar ved å bruka språket som kommunikasjonsmiddel.

Det er vårt ansvar å forstå dei, og vårt ansvar å tilby språk på mange ulike måtar. Me nyttar blant anna mykje lesing, eventyrforteljing, barna får øva på å fortelja i gruppa eller til ein og ein. Det å prøva å setja ord på opplevingar ein har hatt kan nokre gongar vera vanskeleg, men er ei god øving. Tankekart brukar me også her. Der får borna seia noko om kva dei veit om til dømes eit tema. Dette blir notert ned i små bobler rundt temaet som står i sentrum. ***Vi har som mål at borna skal bli aktive brukarar av språket, og dette vil vera eit ekstra satsingsområde framover.***

Ein kan finna meir om dette under fagområdet «Kommunikasjon, språk og tekst» på side 9 i Kommunal årsplan.

LÆRING

Læring skjer i det daglege samspelet med andre menneske og med miljøet rundt oss. Det heng nært saman med leik, omsorg og oppseding. Borna lærer gjennom alt dei opplever og erfarer. Rammeplanen for barnehagen legg mykje vekt på læring gjennom eit allsidig innhald, dette kan ein blant anna lesa om frå side 15 i den kommunale årsplanen for barnehagane i Radøy kommune. Under kapittelet om barnehagen som kunnskapsformidlar, får ein ei innføring i dei sju fagområda som me jobbar utifrå.

Me ynskjer å leggja til rette for eit aktivt og utfordrande læringsmiljø ved å

- la borna oppleva glede og meistring
- gje varierte og utfordrande opplevingar
- gje rom for undring
- øva på å bruka alle sansane våre
- fortelja og lesa
- leggja til rette for gode relasjonar i høve til andre menneske
- gje borna god tid til leik
- la dei bruka kroppen sin
- jobba inngåande med ulike tema; i år er det **dyr i skogen** me skal lære mykje om
- dele barnegruppa etter alder, og det gjer at me lettare kan tilretteleggja for alders-adekvat læring. Dette gjeld både for dei som er på tur, og for dei som er i barnehagen. Det er alltid ein vaksen med på gruppa, og ein kan gjennom leik og andre aktivitetar vidareutvikla seg og lære mykje nytt.

Me tilrettelegg for læring i blant anna samlingstund, gymsal, grupper, uteleik, inneleik og førskulegruppe. Nokre gongar er det me som vaksne som styrer tilrettelegginga for læring, andre gongar vil barna i stor grad styra denne prosessen.

LEIK

Leiken er hovudaktiviteten i barnehagen og borna sin naturlege uttrykksmåte. Leiken gjev glede, samstundes som den kan vera problemløysar. I leiken brukar barnet sine eigne erfaringar. Det skaffer seg kunnskarar i leik med andre born og den er også med å utvikla fantasien. Gjennom leiken kan borna forska ut miljøet rundt seg. Slik kan me seia at leiken fremmar utviklinga til barnet på alle område, både intellektuelt, språkleg, fysisk, sosialt og følelsmessig (emosjonelt) - og i leiken utviklar og styrkjer barnet identiteten og sjølvkjensla si.

Til dømes gjennom rolleleik/sosial leik, kan borna bearbeida tankar, opplevingar og inntrykk, og slik få prøva ut ulike roller. Borna lærer reglar og normer for sosialt samspel med andre. Her spelar kommunikasjon ei sentral rolle. Gjennom konstruksjonsleik/byggeleik utviklar borna t.d. både fantasi og motorikk.

Å leggja tilrette for at borna kan leika, er difor ei av dei viktigaste oppgåvene til barnehagen. Den vaksne si rolle er m.a. å vera aktiv og interessert, hjelpa og tilretteleggja for borna, oppmuntra etter behov og leika ilag med borna, utvida leiken eller gje råd og vera kreativ dersom ein vert invitert inn i verda til leiken. Dei vaksne skal støtta og stilmulera borna i leiken på deira premissar, og respektera borna sin leik.

Gjennom frileik ynskjer me at borna skal henta kunnskap, få positive haldningar og ferdigheiter:

- læra ulike leikar
- læra reglar for leik
- respektera andre sine leikar og andre sin leik
- ta vare på leikane
- læra å gjera seg ferdig med ein leik og rydda på plass det ein har brukt
- læra å bruka leikar og leikeapparat
- læra å aktivisera seg sjølv
- trenar på å verta uthaldande i høve til ulike typar leik

SAMLINGSTUND

Ei god samlingstund er ei blanding av samtale, song, rim, leikar, songleikar, eventyrforteljing og lesing av bøker. Borna får her sosial trening i gruppe ved å:

- kommunisera med kvarandre og med den vaksne
- følgja med i ein samtale
- utvikla evna til å lytta til kvarandre
- lytta til informasjon og høgtlesing
- læra å ta omsyn til kvarandre ved å venta på tur
- sitja roleg

Barnehagen vil dette barnehageåret ha ei ekstra satsing og fokus på å tilretteleggja for gode og magiske samlingstunder som kan utfordra, inspirera og gleda borna. Hovudmålet med samlingstunda er at alle skal føla seg som ein del av fellesskapet, og me skal ha det kjekt i lag denne stunda.

«GYMMEN»

Ein gymsal gjev mange moglegheiter for å kunna bevega og utfalda seg allsidig.

Hjå førskulebarna er det dei grovmotoriske bevegelsane som dominerer, som er dei naturlege og grunnleggjande. Dette er aktivitetar som dei brukar i leik, t.d. gå, springa, krypa, rulla, åla, hinka, balansera, rotera, vippra/gynga, klatra, trekkja, svinga. Her er gjentakning viktig, «øving gjer meister». I gymmen blir det difor mykje leik.

Born i førskulealder lever ofte i fantasien si verd. Difor prøver me å utnytta borna sitt aktivitetsnivå i kombinasjon med fantasien. Det å apellera til fantasien og forestillingane kan også hjelpe på motivasjonen.

Ved å bruka forteljingar kan bevegelsane slik knyttast til borna sine forestillingar og fantasi, og borna får samstundes ein allsidig og variert bruk av kroppen. Døme: Me brukar ei forteljing om ein tur i skogen der me møter mange dyr...kanskje ein harepus. Korleis hoppa han?

Me brukar apparata som er i gymsalen til t.d. ei hinderløype som ein også kan gjennomføra ved hjelp av ei fantasiforteljing. Me leikar med ballar, rokkeringar, hoppa og rullar på matter, kryp i tunellen, balanserar på benkar og mykje meir.

Me brukar også songleikar som t.d. »Per Sjuspring», «Fløy en liten blåfugl», «Jeg gikk meg over sjø og land». Leikar som «Alle mine barn kom heim» og «Haien kjem» er også populære i gymsalen.

BARNEHAGEN SOM EIN KULTURARENA

Kultur handlar om arv og tradisjonar, men òg om kreativitet og nyskaping. Barnehagen har gjennom heile barnehageåret mange faste tradisjonsfeiringar. Og avsnittet i årsplanen om ”Aktivitatar og samarbeid med skulen”, fortel om mange fine kulturtradisjonar barnehagen og skulen er i lag om.

I tillegg til det som er tatt med i det avsittet, kan følgjande tradisjonar nemnast:

- på Lucia-dagen har barnehagen tradisjon for å gå i Lucia-tog til skulen, eller gå i Lucia-tog i samband med adventssamling i gymsalen
- i februar har me karneval i barnehagen,
- borna øver inn litt program til framvisning, t.d. i samband med foreldrekaffi.
- gjennom barnehageåret har me ulike utflukter i nærmiljøet, m.a besøkjer me om våren ein gard for å sjå på dyra, me går til sjøen for å sjå på livet i fjæra o.l.

Barnehagen har besøkt Emigrantkyrkja og Utvandringssenteret fleire gonger, m.a. i samband med eige tema om nærmiljøet vårt.

Når skulen har arrangement gjennom ” Den kulturelle skulesekken” (teater, konsertar ol.) - vert me inviterte med dersom innhaldet høver for oss. Barnehagen vurderer også sjølv å ta imot kulturtilbod utanfrå, eventuelt i lag med andre barnehagar. Kostnadane er her ofte avgjerande for kva me kan takka ja til.

FØDSELSDAGSFEIRING

-Dersom barnet er i barnehagen på fødselsdagen, feirer me denne dagen. Elles vil me gjerne prøva å avtala med mor eller far kva dag me feirer i barnehagen.

-Fødselsdagsbarnet får vera med å setja fram flagg og hengja det ut på veggen...

-Fødselsdagsbarnet får KRUNE med navn og alder på, og masse pynt og glitter....

-Barnet får, så langt råd er, også velja kva farge krone skal ha.

-Fødselsdagen vert først og fremst markert i samlingstunda. Denne dagen handler det om ein fødselsdag og barnet får her glede ved å vera i sentrum.

I samlingsstunda har me ein eigen gebursdagsstol som gebursdagsbarnet får sitja på. Han/ho har gjerne noko dei vil fortelja til dei andre dersom dei allereie har feira dagen heime. Me syng for barnet, på engelsk eller norsk. Barnet bestemmer!

- Borna får også seia ein fin ting til den som har fødselsdag. Dette skriv me ned, og heng det opp i garderoben på månadens gebursdagsbarn-plakaten.
 - På førehand har alle borna teikna kvar si teikning. Desse set me saman til ei lita bok som vert overrekt «jubilanten».
 - Barnet får velje seg ein liten ting frå den flotte gebursdagskassen vår!
- Kjem feiringa på ein turdag, feirer me i skogen.

Me ynskjer at borna gjennom markeringa av fødselsdagen skal få styrkja identiteten sin og oppleve glede ved å vera i sentrum, og at det skal vera noko ekstra ved denne dagen.

HURRA FOR DEG SOM FYLLER DITT ÅR!

*Hurra for deg som fyller ditt år!
Ja, deg vil vi gratulera!
Alle i ring omkring deg vi står,
og sjå, no vil vi marsjera.
Bukke, nikke, neie, snu oss omkring,
Ynskje deg av hjarta alle gode ting,
og sei meg så, kva vil du meira?*

AKTIVITETAR OG SAMARBEID MED SKULEN

Ein gong for månaden har skulen «månadssamling» i gymsalen, der alle i barnehagen vert inviterte til å vera «gjester». Dette er eit arrangement der dei ulike klassane på skulen etter tur har ansvar for programmet. Programmet inneheld ulike typar underhaldning som elevinnslag, felles songar o.l. Før jul er barnehagen med på felles adventssamlingar med skulen, der også barnehageborna har programinnslag.

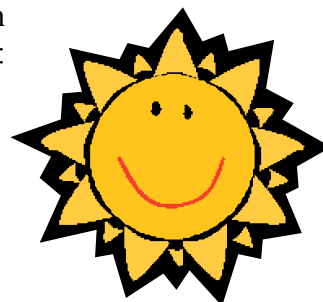
Barnehage og skule har i tillegg ein del andre fellesarrangement som juleavslutning på Samfunnshuset, grillfest før ferien, ein felles skule-/barnehagefrukost i gymsalen m.m. Elevane på 5. og 6. årstrinn vil annakvar veke lesa bøker for barnehageborna. Her sit to eller tre elevar og barnehageborn i lag og får ei koseleg lesestund saman. Annakvar fredag, på slutten av skuledagen, får nokre av barnehageborna vera med elevane på 1.- 2. årstrinn i leiketime på skulen.

BARN SIN MEDVERKNAD

Då barnehagelova vart revidert av Stortinget i 2005, kom det inn ein ny bestemmelse, gjeldande fra 1. januar 2006. Den er formulert slik:

§ 3 Barn sin rett til medverknad

“Barn i barnehagen har rett til å gi uttrykk for sitt syn på barnehagens daglige virksomhet. Barn skal jevnlig få mulighet til aktiv deltakelse i planlegging og vurdering av barnehagens virksomhet.

Barnets synspunkter skal tillegges vekt i samsvar med dets alder og modenhet.

(Barnehageloven § 3, om Barn sin rett til medverknad)

At barn skal få medverke i sin eigen kvardag, handlar om å ta barn på alvor. Det betyr ikkje at dei uttrykkjer alltid kan gjennomførast, men dei skal få vera med i prosessen ved planlegging og evaluering.

I Austebygd barnehage vert barna sin rett til medverknad m.a. ivarettatt gjennom

- val av aktivitetar / leggja til rette for valmuligheter
- å møte barna på deira interesser
- tankekart i samband med tema, der barna sine innspel kan vera utgangspunkt for val av kva ein skal ha fokus på vidare
- samtalar med det enkelte barn om korleis dei har det i barnehagen
- evaluering saman med barna, samtalestunder i forhold til aktuelle tema ein har arbeidd med

Det aller viktigaste i barna sin rett til medverknad, skjer i det daglege samspelet mellom barn og vaksne. Her er dei vaksne sine haldningar og verdisyn svært avgjerande. Kvart barn skal bli møtt med respekt, kjenna at det blir sett og lytta til – og at dei vaksne prøver å forstå det. Dei yngste barna kan ikkje alltid uttrykkja seg verbalt, og då vert det avgjerande med god observasjon og å prøva å “lesa” kva dei vil formidla gjennom mimikk og kroppsspråk.

OVERGANG BARNEHAGE – SKULE

Som nemnt tidlegare, har Austebygd barnehage og Austebygd skule nær kontakt gjennom ulike aktivitetar i løpet av barnehageåret. Me legg også vekt på å skapa positive forventningar og tilknytning til skulen, og då spesielt for førskuleborna. I barnehagen har 5-åringane ei eiga førskulegruppe, der ein vektlegg skuleførebuande aktivitetar.

Barnehagen og skulen har eit spesielt faddersamarbeid mellom 5-åringane og elevane på 6. årstrinn. Etter påske møtest desse jamnleg, og elevane har ansvar for å planleggja og gjennomføra ulike aktivitetar i lag med førskuleborna. Målet er at dei komande 1.klassingane skal verta både trygge og forventningsfulle, m.a. ved å bli godt kjende med dei elevane som neste skuleår er dei største på skulen.

Innskrivingsdagen og førskuledagen er også viktige dagar for 5-åringane i overgangsfasen mellom barnehage og skule.

Radøy kommune har utarbeidd ein eigen plan for overgangen barnehage – skule.

Foreldra til førskuleborna vil få ekstra informasjon om aktuelt innhald i denne, både i samband med foreldremøte om hausten, og i skuleførebuinga om våren.

Ved informasjon som det er ønskjeleg vert overlevert frå barnehagen til skulen, t.d. vedr. barn som har særlege behov, får foreldra utdelt eit skjema, der dei må gje skriftleg godkjenning på opplysningar barnehagen har løyve til å gje vidare til skulen.

MØTER I BARNEHAGEN

Avdelings-/personalmøter:

Her diskuterer me emne som er felles for heile barne- og/eller personalgruppa. Desse møta er viktige, m.a. fordi alle her får høve til å delta i planleggingsprosessen. Me prøver også kort å evaluera kvar me står i høve til målsetjing og planar.

Planleggingsdagar:

Det er sett av fem dagar til planlegging i barnehagane. Grovplanlegginga gjer ein fram mot neste planleggingsdag og ut frå framlegg frå pedagogisk leiar.

Planleggingsdagane vert også nytta kurs, og til praktiske gjeremål som ein ellers ikkje får tid til å gjera i barnehagen.

Foreldresamtalar:

I november vert det sett opp timar til foreldresamtalar. Ped.leiar heng opp liste på avdelinga som ein skriv seg på. Utanom dette kan ein få samtaletid ved å avtala med ped.leiar. Foreldresamtalane er ein føresetnad for at barnehagen skal kunna møte kvart einskild barn og familiarne sine ynskje og behov på ein tilfredstillande måte. Foreldra til førskuleborna vert spesielt inviterte til ein foreldresamtale på våren også, her går vi gjennom kva som skal skje denne siste tida i barnehagen og kva planar som er ved overgang barnehage – skule. Ved behov så tek me foreldresamtalar for andre i barnegruppa til våren også.

Faste foreldremøte:

I september har me foreldremøte. Dette møtet er ein viktig kanal for å gje og få informasjon som gjeld for barnehagen generelt. Samtidig er det ein god måte å få presentera barnehagen si verksemd overfor foreldra/ dei føresette. Desse møta gjev også foreldra høve til å påverka verksemda; gjennom tilbakemeldingar til personalet, og tankar, idear eller forslag til kva dei sjølv kan bidra med.

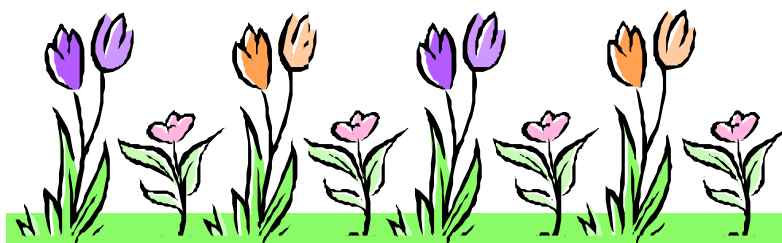
Anna kontakt:

Barnehagen kan arrangera ulike tilstelningar som t.d. foreldrekaffi.

Foreldra seg imellom kan arrangera temakvelder eller møter i regi av foreldrerådet. Dette kan også gjerast i samarbeid med personalet og gjennom FAU (foreldra sitt arbeidsutval).

Foreldrerepresentantane (FAU) har ansvar for barnehagen si fane i 17. mai toget. Austebygd barnehage og Austebygd skule har felles Samarbeidsutval.

Den daglege kontakten i hente-/bringesituasjonen er svært viktig for samarbeidet mellom heim og barnehage. Her kan det utvekslast viktig informasjon som gjeld barnet. Dei uformelle møta mellom foreldre og barnehage er også viktige for at me skal verta kjende med kvarandre. Ein god og positiv tone mellom foreldre og personalet gjer sitt til at barn, foreldre og personalet vert trygge - og trivselen aukar.

PLANLEGGING, DOKUMENTASJON OG VURDERING

Barnehagen er ei pedagogisk verksemd som skal planleggjast, dokumenterast og vurderast. (Jfr. Rammeplan)

KVEN	KVA	KORLEIS	KOR TID
Foreldre	Barnet sin trivsel og utvikling. Kvaliteten på barnehagetilbodet	Sjå korleis barnet har det i bhg. Korleis blir barn og foreldre møtt i bhg ved levering/henting? Sjå på aktivitetar i bhg Vurdera månads- og årsplan Vurdera bhg sine heimesider Foreldresamtalar Foreldremøte Brukarundersøkingar	Dagleg Dagleg Jamnleg Månadleg Jamnleg Haust og ev. vår Hausten Årleg
Barn	Kva barnet likar, ikkje likar i bhg Trivsel Medverknad på tema o.l Aktivitetar Bursdagsfeiring	Planlagde samtalar med personalet, med dei eldste barna Kvardagssamtalar med personalet Vera med på samtalar rundt tankekart - planlegging/vurdering Val av aktivitetar å vera med på Velja kva mat som skal lagast o.a.	1 – 2 gongar i året Jamnleg Start /avslutning på deltema Kvar dag Ved fødselsdag
Personale	Kvardagslivet i bhg Faglege aktivitetar, informasjon m.m. Planlegging, evaluering m.m. Observasjon og vurdering av det enkelte barn si utvikling. Samspel i barnegruppa Tilbakemelding til / og vurdering i lag med foreldra	Bilete frå aktivitetar Bilete på digital tavle Perm til det enkelte barn – med bilete, tekst, teikningar m.m. Bhg sine heimesider Månadsbrev Årsplan med temaplan Møte ml. styrar og ped.leiar/førskulelærer Møte der alle i personalet deltek Planleggingsdagar Planleggingstid til samlingsstund Uformelle samtalar i personalet Uformell observasjon + meir formell observasjon, t.d. ved bruk av verktøyet ”Alle med”. Uformell observasjon Ved levering / henting i bhg Foreldresamtalar	Dagleg/jamnleg Jamnleg Jamnleg Jamnleg Månadleg Hausten Kvar veke Månadleg 5 dg. pr. år Kvar dag Dagleg Dagleg Jamnleg Dagleg Dagleg 1 – 2 g. i året
FAU og Samarbeidsutval	Barnehagetilbodet generelt Årsplanen	Møte i FAU eller møte i Samarbeidsutvalet	Nokre gongar i året Kvart år

MI (MANGE INTELLIGENSAR) - I BARNEHAGEN

Alle barnehagane i Radøy har som felles satsingsområde å bruka Howard Gardner sin teori om MI (mange intelligensar) i arbeidet vårt. Det betyr at me har fokus på å vera innom dei ulike intelligensane (dei sterke sidene til barnet) i det me gjer. Det er kanskje ikkje i alle aktivitetar at alle intelligensane står like sterkt, men me skal streba etter å vera innom alle i dei ulike delane av temaet.

Fagområda og MI

	Kommunikasjon, språk og tekst	Kropp, rørsle og helse	Kunst, kultur og kreativitet	Natur, miljø og teknikk	Etikk, religion og filosofi	Nærmiljø og samfunn	Antal, rom og form
Personleg intelligens	*	*	*			*	
Sosial intelligens			*		*	*	
Visuell og romleg intelligens	*		*			*	*
Kroppslig og motorisk intelligens		*	*				*
Musikalsk intelligens		*	*				*
Språkleg intelligens	*		*		*		
Logisk-matematisk intelligens				*		*	*
Naturalistisk intelligens				*	*	*	

FAGOMRÅDA I RAMMEPLANEN – PROGRESJON UT FRÅ ALDER

Det pedagogiske innhaldet skal pregast av samanheng og kontinuitet. Barna skal samtidig oppleva progresjon i det dei opplever i løpet av tida dei er i barnehagen. Progresjon betyr utvikling og framskritt. Barna må få ulike utfordringar i barnehagen, dei skal oppleva at dei lærer stadig meir, og me må finna ein balanse mellom det å oppleva meistring og å kunna strekkja seg etter nye mål. Ein måte å gjera det på er å dela barnegruppa inn etter alder, medan me andre gongar gjennomfører aktivitetar på tvers av alder.

Barna lærer mykje i barnehagen. Ein del læring er planlagt og tilrettelagt, men mykje av barnas læring skjer gjennom kvardagsaktivitetar.

Me har laga ei oversikt over kva ein vil leggja vekt på i dei ulike fagområda innan dei ulike aldersgruppene. Det er vanskeleg å få med alt, men me har prøvd å ta det mest vesentlege. Ein må også ta forbehold når det gjeld inndelinga i alder, born lærer ulikt og har ulike forutsetningar.

Det som høyrer inn under ein alder, vil og gjelda når ein ser vidare oppover i alder.

FAGOMRÅDE	2-3 ÅR	3-4 ÅR	4-5 ÅR	5-6 ÅR
Kommunikasjon, språk og tekst.	Begrepsforståing og språkutvikling. Sang, rim og reglar. Leik, rolleleik. Bøker med meir og meir tekst. Bruka eventyr. Spela spel og puslespel.	Jobba med fargar. Gje meir utfordringar til det som er nemnt under 2-3 år. Vaksne som aktivt brukar omgrep som over, under, framfor, bak osv.	Læra å løysa konfliktar med ord. Samtale kring ting me skal læra, meir kunnskap. Telja og sortera. Rollespel presentera så smått bokstavar og tal.	Stimulera til interesse for bokstavar og tal. Øva på tekstskaping og på gjenforteljing. Førskulegruppe.
Kropp, rørsle og helse.	Sansing. Kroppslig meistring. Oppmuntra til å bruka kroppen, og å prøva nye ting. Øva på å bli meir sjølvstendig, t.d. ved påkledning, måltid, vask av hender og slutta med bleier. Sykla, gå tur i variert terreng. Bevegelse til musikk.	Fast turdag ein dag i veka. Tilby ulike utfordringar. Fokusera på å klara ting sjølv, og eigen hygiene. Sangleikar. Bruka gymsalen. Hinderløype på turområdet vårt.	Snakka litt om kroppen vår, og om godt kosthald. Hinderløyper og ulike leikar i gymsalen. Gøymespel i skogen.	Større utfordringar i gymsalen, tilpassa slik at kvar får nye ting å strekkja seg mot. Bruka hoppetau og paradis. «Slalomløype» til å sykla eller gå i.
Kunst, kultur og kreativitet.	Stimulera til å bruka teikne- og malesaker, modellkitt, trolldeig m.m. Masse sang i samlingstund. Laga egne julegaver.	Gje erfaringar med ulike materiell, til dømes ull og perler. Bruka musikk med bevegelse til.	Få vera med på ulike samlingar saman med skulen. Det kan vera månadssamling, teater, bokbåten og andre ting.	Bruka ulike fargar, prøva å gjenskapa i dei naturlege fargane, kva skjer om me blandar fargar. Former og design.

Kunst, kultur og kreativitet (forts.)			Bruka ulike maleteknikkar. Sjå på ting i naturen, gjenskapa.	Me lagar gevinstar til kafé og utlodning, der inntekta går til CARF og Gregory Smith sitt arbeid for gatebarn i Brasil.
Natur, miljø og teknikk.	Erfara naturen. Utedag kvar veke, øva på å gå i ulendt terreng. Uteleik i all slags vær. Bondegardsbesøk. Skapa forventning og glede ved å sjå noko gro. Så frø.	Gje tilgang til ulike byggjeklossar og konstruksjonsmaterieill. Øva på å gå i tau, og bera egne sekkar på tur. Undra oss over ting i naturen. Leita etter småkryp.	Meir kunnskap om den verden me lever i, og om universet rundt oss. Snakka om kildesortering, bli kjent med det me kan gjera i barnehagen. Bli glad i å vera i naturen, tilby ulike aktivitetar på turdagen vår.	Spikking. Litt om vær og temperaturar. På tur kvar veke, sjå endringar i naturen.
Etikk, religion og filosofi.	Læra å dela, ikkje ta i frå andre. Visa omsorg for andre. Delta på markering av høgtider. Månadssamling i desember, med m.a. Lucia.	Undra seg over ting saman med barna. Konfliktløysing. Sosial kompetanse. Delta på markering og høgtider. Månadssamling i desember.	Vidareutvikla det ein har begynt å læra i samspel med andre. Delta på markering og høgtider. Månadssamling i desember.	Gje rom for undring. Leggja vekt på den gode samtalen. Delta på markering av høgtider. Månadssamling i desember der dei eldste får litt meir ansvar og oppgåver.
Nærmiljø og samfunn.	Bli trygge i barnehagen, ved blant anna bruka «meg-sjølvs» arka. Bli litt kjent med dyr i skogen. Etter kvart bli kjent med barnehagens turområde.	Korleis oppføra oss i trafikken. Snakka om kva dyra et – og korleis dei lever.	Ryddar opp etter oss i naturen, ikkje kasta boss.	Snakka litt om nærmiljøet vårt, Emigrantkyrkja. Læra kva ”mor, far og barn” vert kalla i dyrefamiliane
Tal, rom og form.	Innpasningsspel, puttekasse. Enkle spel, puslespel. Duploklossar. Teljeregler og sangar. Telja saman med borna. Ulike formingsmaterieill.	Sortering. Klossar og konstruksjonleikar. Telja. Bli kjent med tala 1-5 - korleis dei ser ut og synleggjera mengde. Dagar.	Talsymbol. Innøving av ulike begrep, til dømes størst/minst, kort/lang. Vidare med tal, 1 – 10. Bruka ting inne, klossar, leita i naturen etter rett tal.	Stimulera interessa for tal og bokstavar. Jobba vidare med synleggjering og forståing. Teljeregler og ellingar. Større vanskegrad på spel. Bruka matematiske omgrep. Bruka turdagane våre til meir læring. T.d. vega steinar, måla kor lange me er, kor mange me er (viss nokre gøymar seg, kor mange er igjen?) osv.

Tema for 2014/2015: «Dyr i skogen»

I barnehagen har me valt å ha eit hovudtema gjennom heile året. Sist barnehageår hadde barnehagen temaet «Dyr i nærmiljøet», og me ynskjer i år å utvide det temaet til «Dyr i skogen». Då med fokus på reven, bjørnen, hjorten og ekornet.

Gjennom MI- metoden vil me mellom anna la barna få medverknad gjennom samtale og tankekart, og personalet vil også bruka metoden for å sikra seg at ein får stimulert dei ulike MI- områda, og gjennom året også alle fagområda i Rammeplanen. I rammeplanen for barnehagen er innhaldet delt inn i 7 fagområder som er sentrale for oppleving, utforsking og læring. Desse områda er i stor grad dei same som barna seinare møter som fag i skulen. Gode opplevingar, erfaringar og læring innanfor desse områda i barnehagen kan gje barna eit positivt forhold til faga og motivasjon til å lære meir.

Under fagområdet **Kommunikasjon, språk og tekst** vert det m.a. presisert at «... å få varierte og rike erfaringar er avgjerande for å forstå omgrep. Å samtale om opplevingar, tankar og kjensler er nødvendig for å utvikle eit rikt språk...»

Under fagområdet **Nærmiljø og samfunn** står det m.a. at “Barnehagen skal bidra til at barna møter verda utanfor familien med tillit og undring. Han skal leggje vekt på å styrkje kunnskapen om og tilknytninga til lokalsamfunnet, naturen, kunst og kultur, arbeidslivet, tradisjonar og levesett. Barn skal få utforske og oppdage nærmiljøet sitt.....”

Viktige delmål innanfor hovud- temaet « Dyr i skogen»

- Bli kjent med dei dyra me har valt å ha fokus på; reven, bjørnen, hjorten og ekornet
- lære kva «mor, far og barn» heiter i dei ulike dyrefamiliane med har valt ut.
- lære litt fakta om dyra; kva dei et, drikk og korleis dei lever.

Metodar:

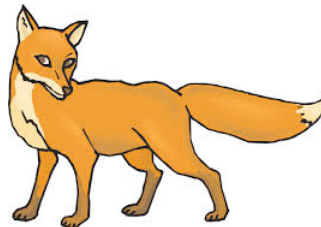
- MI: bruka tankekart og ha fokus på å få med dei ulike intelligensane
- samtale og læringsøktar i større og mindre grupper,- og individuelt
- songar, rim og reglar
- bøker, fortelingar og eventyr
- bilete, film og bruk av data (internett)
- leik
- dramatisering/ rollespel
- ulike formingsaktivitetar

«Dyr i skogen»

September- oktober

Reven:

- Hakkebakkeskogen
- Revenka
- Fakta om reven
- Song, rim og regler
- Eventyr
- Sang: «What does the fox say?»

November- desember

Juletradisjoner

Advent med adventsamling, Lucia
Julefortellinga, lesing, julesongar,
Baking, julepynt og gåver
Nissefest, julegraut m.m

Januar- februar

Bjørnen:

- Hakkebakkeskogen
- Revenka
- Song, songleikar, rim og regler
- Eventyr
- Fakta om bjørnen

Mars- april

Hjorten:

- Fakta om hjorten
- Leita etter spor etter hjorten.
- Song, rim og regler
- Lage hjortegryte

Mai- juni

Ekornet:

- Fakta om ekornet
- Song, rim og regler
- Nøtteliten
- Nøtter og konglar

